székely gazda

VII. ÉVFOLYAM
2016. 9. SZÁM
ÁRA 2 LEJ

ARANYKAPTÁRAK GYERGYÓSZENTMIKLÓSON

EGY ASZTAL MELLETT A GAZDASZERVEZETEK

BURGONYATERMESZTÉS: ROSTÁLÓ ÉV

6 424259 000064

FOTÓ: DACZÓ DÉNES

A szekelyföldi agrárium adottságait, lehetőségeit és helyzetét is felmérték a Csíkszéki Gazdanapok keretében. Csíkszeredában a székelyföldi felsőfokú magyar agrárképzés negyedszázados jelenlétéről is megemlékeztek. A szakmai tanácskozások, egyeztetések mellett Csíkszentsimonban tenyészállatszemlét tartottak, a sajtkészítők egész udvarnyi sajtkülönlegességet mutattak be.

Csíkszéki Gazdanapok

ÖSSZEFOGÁSSAL KIHASZNÁLNI AZ ERŐFORRÁSOKAT

Vidék–képzés–fejlesztés – e hármas gondolat mentén rendezték meg a Csíkszéki Gazdanapokat. Az esemény megnevezése bár Csíkszékre utalt, a rendezvény során többször is kiderült: a körbejárt témák az egységes Székelyföldben gondolkodást, a Kárpát-medencei együttműködést helyezték előtérbe. A közös gondolkodás, az összefogás tényét erősítette az is, hogy a magyar mezőgazdasági döntéshozók, agrárszakemberek és az agrártudományok meghatározó személyiségei is aktívan bekapcsolódtak az eseményekbe.

KÁRPÁT-MEDENCÉBEN GONDOLKODNI

A Csíkszéki Gazdanapok keretében szervezett agrárkonferencián Jakab István, a Magyar Országgyűlés alelnöke arra biztatta a hallgatóságot, hogy az Európai Unióban, a Kárpát-medencében mint egységes gazdasági térben kell gondolkodni, okosan kihasználva az erőforrásokat a jövő nemezék érdekében.

– Meggyőződésem, hogy ma a Kárpát-medencében egységes gazdasági térben kell gondolkodjunk. Adottak az informatikai lehetőségek, a digitális agrárstratégia készen áll, nem akarjuk az országhatáron belül levédeni a tudást. A térségben jelen van a Szent István Egyetem, huszonöt éve szerepet vállalva a felsőfokú képzésekben. Rendezzük végre közös dolgainkat – fogalmazott, József Attilát parafrazálva. – Hiszem, hogy a magyar emberek a lelkük mélyén együtt akarnak dolgozni – hangsúlyozta Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek elnöke. A magyarországi agrárium helyzete kapcsán kifejtette: a földforgalmi törvény megalkotásával a magyar kormány egy dolgot akart, hogy a magyar gazdák tudják a földet megtartani és versenyképes gazdaságot képezni. Meggyőződése szerint ezzel nem tettek semmi mást, csak a régi tagállamokhoz hasonlóan, a saját gazdáikat védték. Jakab István elmondta: a régi tagállamok most úgy viselkednek, mint akiknek nemesi előjogaik vannak, és a korábban kialakult jogokhoz ragaszkodnak. Ezen változtatni kell, ezen dolgoznak. Előadásában a tudatos, a jövő nemzedékek iránt felelősséget vállaló gazdálkodásról is beszélt. Hangsúlyozta: ma már megéljük a klímaváltozást, az éves csapadékmennyiség megvan, azonban ennek eloszlása nem jó, ezért szükség van az öntözés fejlesztésére, a tudatos vízgazdálkodásra. A magyar alaptörvényben is rögzítették a GMO-mentességet, mindemellett a tudatos, fenntartható mezőgazdasághoz hozzátartozik az is, hogy minél kevesebb növényvédő szert használjon az ágazat. Ahhoz, hogy megvédjék a termelők a növényeiket, precíziós növénytermesztésre van szükség.

A magyarországi helyzet vázolását követően Tánczos Barna – a romániai agrárium helyzete kapcsán – kifejtette: a panaszkodás helyett az összefogásra, a közös erőfelmutatásra lenne szükség. A csendes székely pusmogás helyett sokszor jobb lenne a határozott fellépés a székely gazdák részéről. A szenátor azt is hozzátette, hogy a magyarországi példákból kiindulva, tanulva, sokszor ők ültetik el a „bogarat" a romániai agrárdöntéshozók fülébe, amikor agrárkamarákról, támogatási rendszerekről beszélnek.

VÉDJEGYEK HANGZAVARÁBAN

Az agrárkonferencián a plenáris ülést követően a résztvevők két szekcióban folytatták a munkát. Az elsőben a helyi termékek és védjegyek használata témakörben hangzottak el előadások. Darabos Tamás, a magyarországi Nemzeti Agrárgazdasági Kamara főigazgatója a védjegyek és brendek témakörben vázolta a nemzetközi és magyarországi helyzetet. Magyarországon háromszáz élelmiszerekhez kapcsolódó védjegy van, a magas szám is jelzi, hogy „hangzavar van a magyar védjegyek körül". Az előadó hangsúlyozta: fontos, hogy megbízható kritériumrendszer legyen a védjegyek mögött. A vásárlónak elég egyetlen rossz minőségű védjeggyel ellátott termék ahhoz, hogy elveszítse a bizalmat. Oláh Zsanett, a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. vezérigazgatója az Áldomás közösségi márkát ismertette, és hangsúlyozta: fontos, hogy legyen egy márka, amely éllovasként elindul a világban és magával húzza a többit. Küldetéseként a fenntartható együttműködés javaslatát vetítette előre. Elmondta, aki ehhez a márkához kíván csatlakozni, annak a terméke nyomon követhetőnek kell lennie a termőföldtől az asztalig.

A Székely termék védjegyről, a székelyföldi termékekről, az előállítás során tapasztalható nehézségekről is szólt előadásában Márton István. A vidékfejlesztési egyesület elnöke a 2009-ben elindított helyi termékvásár kapcsán megjegyezte: kezdetben bőröndökkel érkeztek a termelők, mára áruszállító autókkal jönnek, ami azt mutatja, jó úton járnak. Azt is kifejtette, hogy a helyi termelők termékeit elsősorban a helyi piacon szeretnék értékesíteni.

ELSŐ AZ EMBERI ÉLET

A konferencia második szekcióülésén a vadkárok, vadkárbecslés, vadgazdálkodás témakörökben hangoztak el előadások. A témának különleges aktualitást adott az is, hogy a betakarítási idényben több településről is jelentős károkról számoltak be a gazdák. Korábban éppen Gyergyóditróban egy hajtás során egy gazdát is megsebesített a medve. Borboly Csaba megyeitanács-elnök helyszíni szemlét tartott, segítséget ígérve a gazdáknak a kárfelmérésben. Az agrárkonferencián a vadkárok témaköréhez kapcsolódva előadásában Borboly Csaba kijelentette: évről évre rosszabb a helyzet, de érdembeli döntések nem születnek. Nálunk más a helyzet, mint más európai országokban, magyarázta, hiszen máshol nem áll fenn az emberi életre való veszély. Ezért ez egy olyan dimenzió, amit rajtunk kívül nem értenek mások. Mint mondta, Hargita Megye Tanácsa 2008 óta folyamatosan foglalkozik a kérdéssel, és egyeztetnek minden érdekelt féllel. A nagy problémát az életre való veszély, és nem a kár anyagi megtérítése jelenti. Az egyedek számolása nem egy pontos módszerrel zajlik, továbbá bizonyos „zöld" csoportoknak nagy a befolyásuk a kérdés kezelésében. A megyeelnök azt is elmondta, egyet-

Tenyészszemlére felvezetett szarvasmarhák a Csíkszéki Gazdanapon Csíkszentsimonban

ért azokkal a természetvédőkkel, akik a harmóniát, az összhangot keresik, és mindig is hitt abban, hogy a szakember véleményére kell alapozni. De évről évre duplázódik a támadások száma, és egyik rossz megoldás szüli a másikat. Összegzésként úgy fogalmazott: körültekintőbben kell döntéseket hozni az emberi életek védelme érdekében, először beszéljük az emberi életről, az anyagi kár másodlagos kell legyen.

Csányi Sándor magyarországi egyetemi tanár azt mondta, egyetért Borboly Csaba álláspontjával, amely egy általános probléma részét vázolja, és ezt nemzetközi szinten kell kezelni. Úgy fogalmazott: Európa védett területekről és fajokról beszél, nem az emberi életekről.

Korodi Attila parlamenti képviselő fontosnak tartja, hogy genetikailag azonosítsák a medveállományt, és ennek függvényében állapítsák meg a kilövési kvótát. Az államnak finanszírozni kell a vadőrcsapatokat, továbbá oda kell figyelni a mezőgazdaságra, az erdőgazdálkodásra, a turizmusra, ennek a komplex kérdésnek a kezelésére.

A BÚZASZEM LEHETŐSÉGE

A Csíkszéki Gazdanapok második napján a csíkszentsimoni Szent László Gyermekvédelmi Központ udvara népesedett be, ahol a kézművestermékek mellett külön tájékoztató sátrat állítottak fel. Itt aktuális pályázatokról, vidékfejlesztési programokról kaphattak tájékoztatást az érdeklődők. A sajtkészítők ezúttal külön udvart rendeztek be, ahol több csíkszéki, udvarhelyszéki, gyergyói sajtkészítő mutatta be termékeit, és ahol volt sajtkóstoló meg -mustra is.

A szarvasmarhaszemlére és -bemutatóra alcsíki gazdák vonultattak fel állatokat. Ezúttal Sólyom Gizella beszélt az állatok külleméről, hangsúlyozva, melyek egy-egy fajta jellemzői, kiemelve a nemesítés során elért jótékony eredményeket. A díjazással egybekötött szemlén megfigyelhető volt, hogy leginkább az istállóban tartott, kötött tartásban lévő állatokat hozták el a tenyésztők.

A gazdanap ünnepi jellegét emelte Ervin ferences atya köszöntése, aki megáldotta a Magyarok Kenyere program keretében a Kárpát-medencei búzagyűjtésből származó lisztből készült kenyereket. Az alkalomra a Magyarok Kenyerét a csíkszentmártoni Bocskor Pékségben sütötték.

Nagy István, a magyar Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára is köszöntötte a jelenlévőket, hangsúlyozva: nagyon fontos, hogy együtt vagyunk. Ez jó jel, mert a magyarok olyanok a világban, mint egy-egy búzaszem. Hordozzuk magunkban a lehetőséget, de ha csak búzaszemek maradunk, akkor csak lehetőség leszünk. Ha ezekből a búzaszemekből összeadódunk, akkor elkészül a kenyér. Nem is gondoljuk, mekkora csoda, hogy bárhol vagyunk a világon búzaszemként, ha összeadódunk, akkor nemzetté válunk – hangsúlyozta az Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára.

– Nagy öröm számomra, hogy a háromnapos rendezvénysorozat a dévai Szent Ferenc Alapítvány, Hargita Megye Tanácsa, az RMDSZ Csíki Területi Szervezete, a Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány, a gödöllői Szent István Egyetem, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, az Alcsík Kistérségi Fejlesztési Társulás és számos további partner bevonásával valósult meg. Olyan meghatározó partnerek, akik által, gondolom, egy nagyon komoly pluszt tudtunk adni a gazdáknak, és hozzá tudtunk járulni ahhoz, hogy sokkal sikeresebben gazdálkodjanak. Látjuk, tudjuk, hogy ma már a gazdálkodás nagyon sok mindentől függ, ám leginkább az információszerzéstől, és mi ebben szeretnénk segíteni nekik. Azért tudott Székelyföld, Hargita megye nagyobbat lépni, mert voltak-vannak magyarországi kapcsolatok, és ezzel nekünk élnünk kell – összegzett lapunknak Becze István megyei tanácsos.

DACZÓ DÉNES